

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,

ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetési és hirdetési pénzek, valamint a reclamatiók.

Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Körültekintés.

A szőlő trágyázása.

Kormányintézkedések.

Valamennyi vinczellériskola igazgatóságának és szőlőszeti borászati felügyelőkné. — Valamennyi vármegye közönségének és törvényhatósági joggal felruházott város tanácsának.

Rövid szakközlemények.

A szárított sörtekről. — Homoki luczerna. — Ártalmas-e a mérsékelt mozgás a hizlálásnál? — A borbonya eltartásának czélszerű módja.

Vegyesek.

Az ideai komlótermés. — Felirat a dézsmakárpotlás kiszolgáltatása ügyében. — Baromfi-kiállítás Pozsonyban. — Az italmérési jövedék reformja iránt. — Vámkonfliktus Franciaországgal. — A magyar bor diadala.

Piaczi értesítő.

Hirdetések.

Körültekintés.

Országos gazda congressus — szüreti kilátásaink — védekezés a gommose bacillaire ellen — lóhermag termésünk és áraink.

A kisvárdai gazdakör egy országos érdekű átiratot intézett az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesülethez. A termény- és állatárak általános nyomottsága folytán a gazdaközönség oly súlyos helyzetének javítása végett egy országos gazdakongresszust összehívni kíván. Az általános nyomott árakat nem a tultermelésben, hanem azon visszás helyzetben keresi, melybe a magyar gazdaközönség a helytelen vámpolitika miatt jutott.

„Közgazdasági életünk függ a kifejtett szorgalom, okszerű munka, helyes arány megállapítása és minél több haszonágakra való fektetésétől egyrészt, másrészt a helyes országos közgazdasági politikától.

Egyik része természetesen önmagunktól, a másik része pedig a kormány helyes közgazdasági politikájától van feltételezve.

A magyar gazdaközönséget immár senki sem vádolhatja indolenciával, munkátlanság vagy pazarlással, sőt bizvást el lehet mondani, hogy kettőzött szorgalommal igyekszik feladatának megfelelni.

Ebben teljesen igaza van az átiratnak, de tovább így folytatja:

„Ezen rosszra fordult helyzet okát többen a tultermelésben keresik. Mi nem csatlakozhatunk

ezen nézethez, mert a tapasztalat mutatja, több olyan év volt, melyben a szemtermelés a mostanit jóval túlhaladta; a fogyasztó külföldnek sem volt e tekintetben panasza és még sem következett be ily természetellenes árnyatlás. Mi tehát indokát nem találjuk másban, mint a helyzet félreismeréséből származó egyoldalú intézkedésekben, vagyis a viszonyoknak meg nem felelő, ennél fogva következményeiben sem helyes és sok esetben indokolatlan vámpolitikában.

Igaz, hogy Romániával és Oroszországgal kötött vám szerződés a gazdaközönségre súlyos csapást mértek, melyeknek következményeit csak ezután fogja megérezni, kiváltkép pedig az erdélyi-részgazdaközönsége. De, hogy a nyomott gabona árak csupán csak ezen vám szerződés következménye, azzal egyet nem érhetünk. Kereshetnénk okát ebben, ha csak nálunk Magyarországon volna ily nyomott gabona ár. Ezen vám szerződés nehezítik a versenyt és kiváltkép, kiváló minőségű gabonáinkkal való visszaélésekre adnak alkalmat.

Hanem a mi a fő az átiratban; még ez ősszel összehívandó országos gazda kongresszus, örömmel üdvözölhető eszme. Ez ideig gazda közönségünk magáért nagyon keveset tett.

Nem az egyesek indolentiájáról van itt szó, hanem a közgazdasági életben az összes gazdaközönségéről. Legnagyobb sérelmeit némán tűrte; maga érdekében semmit nem igyekezett közös erővel segíteni. A kormány helyes közgazdasági politikával csak segíthet a gazdaközönségnek, de helyette a mit társadalmi uton kell megtenni vagy megteremteni, el nem végezheti. Öröm volna, ha a gazda társadalom, mely Magyarországon a legnagyobb, passzív állásából kimozdulna és a tett mezejére lépne. Eddig legfőbb bajunk az volt — és még ma is némileg úgy vagyunk — hogy legnagyobb birtokosaink csak birtokosok és nem gazdák. Ma már kezd megváltozni a helyzet nagybirtokosaink kezdenek képzett gazdák lenni, kezdenek gazdasági ügyeikkel és közgazdasági helyzetünkkel törödni. Örömmel üdvözlünk tehát minden jelt, mely arra mutat, hogy a gazdaközönség kezd aktív álláspontot elfoglalni, kezd társadalmi uton bajain segíteni.

Hazarésztünkben a hol még a filoxéra csak szorvanyosan itt-ott jelentkezett, nagy fontossággal

bírszüretünk eredménye. Annyi kézimunkát igénylő növény, mint a szőlő a mai drága napszám bérek mellett csak drágán termelhető. Ha még hozzá veszük a permetezés által okozott több költségeket is, nem közömbös gazdáinkra, hogy miként fizet. Általában jó közepes termésre van mennyiségileg kilátásunk. Minősége is jó közepes lesz, helyenként még segíthetne rajta 1—2 héti verőfényes nap, helyenként pedig igen jó termésre is számíthatunk.

Ára azonban emelkedni aligha fog. Bár Olaszországban, a honnan legtöbbet exportálnak, nem valami kedvező termés eredményre számíthatnak; Franciaország sem néz bő szüret elé. De Olaszországban és kivált Franciaországban annyi bor van felhalmozva, hogy nem számíthatunk emiatt áremelkedésre.

Örömdetesesen kell felemlitenünk földművelésügyi Miniszterünk gyors intézkedését a gommose bacillaire behurczolásával szemben. Lapunk „Kormányintézkedések” rovatában közöljük e tárgyban kiadott körrendeleteket. Ezen körrendelet megtiltja külföldről (ide értve Ausztriát is) szőlőveszőt behozni. Csak ily gyors intézkedéssel lehet meggátolni ezen veszélyes betegség behurczolását, ha kellő szigorral végre is lesz hajtva. Másik része pedig az intézkedésnek, hogy ha már valahol országunk területén jelentkezik azonnal tudomásra hozassék, hogy azt kellő rendszabályllyal kiirtani lehessen. Ezért ehelyen is felhívjuk gazdaközönségünket, ha oly tüneteket észlelne (pl. a tőkékől való mézga-folyás, a tőkék, hajtások és kacsok elcsenevése, a levelek elrongyolódása s idő előtti elhullása) a mely tünetek a gommose bacillaire betegségre engednek következtetni; vagy egyáltalában valami, általa új, eddig nem ismert betegséget lát szőlőjében, ne nézze közönyösen, hanem azonnal vizsgál-tassa meg. Ne hogy új csapás semmisítse meg szőlőjét.

Lóhermag termésünk sokkal jobbnak bizonyul, mint hittük. Bár az apion helyenként nagy károkat tett, de még sem oly nagyot, mint a milyentől féltünk és nem oly általánosan egész erdélyben, a mint gondoltuk. Minősége is meglehetősen, bár a mi kevés mintát ez ideig láttunk arra enged következtetni, hogy a tavalyinál aprobebb szemű. De van egy nagy előnye a tavalyi felett, hogy nincs benne füledt

Lóhere, luczerna

és egyáltalán gazdasági magvakat

legmagasabb áron vásárol

B u d a p e s t e n, A n d r á s s y - ú t 23. s z.

Mauthner Ödön

magkereskedése,

vörös szem. Mivel a múlt évben a leggondosabban száritott és behordott lóhere közt is volt vörös.

Az ár még nem állapodott meg, a napokban ugyan esett, hogy meggyőződtek a kereskedők, mikép több lesz mint reméltük, azonban ma már ujából elérte métermázsánként a 66 – 70 frtot. De piacra erdélyi oly kevés jelent még meg, hogy az árakat nem szabályozhatta. Igaz, hogy a folytonos esős időjárás akadályozza gazdáinkat a cséplésben, de azért jó lesz, ha a lehetőségig sietnek, mert külföldi exportunk csak januárig tart, azután csak a belszükségletre lehet csak számítani.

Az új mezőrendőri törvény 15-én lép életbe. Eszerint arankás magot vetés céljaira forgalomba hozni tilos. Ezen tilalom szabályozni fogja a tisztított és államilag plombozott mag árát, szemben a nem tisztítottal. Gazda közönségünk figyelmébe ajánljuk újlag az erdélyi gazdasági egyesület heremag tisztító raktárát, a hova már sok bejelentés történt. Azok kik itt szándékoznak tisztíttatni lóheremagjukat ne halasztgassák a beküldést, mert a beküldés sorrendjében lesznek a beküldött magok tisztítás alá véve.

Jól teszik gazdáink, ha a heremagvak cséplésénél ügyelnek, hogy az aranka mag is jól kicsépelődjék, ne maradjon burkában. Mert az ily tokjában maradt aranka magok, sok bajt adnak a tisztításnál. Illetve sok veszteséget okoznak a tulajdonosnak az által, hogy sok rostaalj kerül ki, mert a meglehetősen nagyságu aranka toktól — melyben 3–4 arankamag van — csak úgy tisztulhat meg a lóheremag, ha ezen tokkal egyenlő nagyságu szemek is mind kihullanak. Így történt a tavaly is, hogy némely gazdának, kinek egyébként oly szép heremagja volt, hogy ha jól ki let volna csépelve a tisztítás által alig 1–3% vesztesége lett volna és amiatt, hogy az aranka tokjában maradt lett 8–10% sőt 15% is.

A szőlő trágyázása.

Már megemlékeztünk, hogy Ordódy Lajos a „Gazdasági Lapok“ szerkesztőjétől egy kiváló és e nemből egyedül álló munka jelent meg: a szőlő trágyázása czimmal. Ezen kiváló munka olvasása volt indító oka, hogy jelen szerény cikkekcske megírására tollat fogtam.

Ha hazarészünk szőlős hegyeit bejárjuk, okvetlen szemünkbe ötlök az a különbség, a mi a hegyaljánban tenyésző szőlőtőke és a hegytetőjén álló között van. Elenyésző csekély kivétellel, minden szőlős hegy a következő képet mutatja. A hegyaljánban, dus fa és lombozattal bíró tőkék vannak, melyeknek fáját és leveleit a metszés és a magfa választás s levelezés idejében alig tudjuk eltávolítani. A mint feljebb-feljebb haladunk a venyige folyton vékonyodik rövidebb növései, a levelek kevésbé dusak; míg a hegytetőjén czérnavékony venyigén alig tengődik egy pár levelecske. Így is tudja mindenki, hogy a hegyaljánban, mily dusan tenyészik a szőlő a hegytetőjén levőhez viszonyítva, de akkor valnék szembetűnővé és mindnyájunkat meglepne, ha a hegytetőjén levőt lehoznók és oda állítanók az aljban levő mellé.

Sokan mondanák: hiszen nem is nőhet a hegytetőjén levő úgy mint az aljban levő. Természetesen a mi viszonyaink szerint nem. Egy szalmán kitelelt állat nem is nézhet tavasszal úgy ki, mint egy kellő széna és erőtakarmányon kitelelt. De az ellenvetés helyett inkább arra gondoljunk, hogy a hegytetőjén elcsenevészedet tőkét dédelgessük, adjunk kellő táplálékot, míg a hegyalján tulhizott igen sok fát és levelet hajtó tőkét akadályozzuk

még ezen a termés rovására történő növekedésükben.

Ha megfigyeljük tapasztalhatjuk, hogy a hegy közepén levő tőkék, a melyeknek fanövése nem tulságos, hanem mivelési modunk szerint éppen a legkedvezőbb, adják úgy mennyiségileg, mint minőségileg is a legjobb termést. A hegytetőjén és hegy közepén levő tőkék minősége között nagyon csekély eltérés van a tetőn levők előnyére, hogy alig számba vehető. Ezt az eltérést egyedül a fekvés folytán kapott több hőnek számíthatjuk be. De viszont a mennyiség között nagy különbség van, mindnyájan tudjuk, hogy a felüllevő tőkék, mily keveset teremnek.

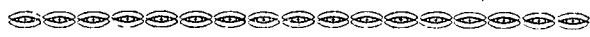
A szőlők trágyázásánál mindig szemünk előtt kell lebegjen, hogy minél több termést úgy érnünk el, hogy az minél jobb minőségű legyen. Eszerint következik, hogy a trágyázással a minőséget is emelhetjük nem csak a mennyiséget. A szőlő trágyázás sok körültekintést, sok ismeretet kíván. Ismernünk kell talajunkat, szőlő fajtánkat, számításon kívül mivelési modunkat sem szabad hagyni. A trágyázásnál követendő vezérelvek megtanulására nem tudjuk elég melegen ajánlani Ordódynak a fent említett „a szőlő trágyázása“ című művét.

Hanem egy dolog nem foglaltatik benne, a mi alkalmat adott ezen sorok megírására. Tudniillik, hogy másként trágyázzuk a szőlőshegyalján dusan tenyésző és másként a tetőn levő csenevész tőkét. Arra törekedjünk, hogy egész szőlős kertünket egyenlővé tegyük a lehetőségig. Ha gondolkozva olvassuk ezen említett szőlő trágyázási művet, magunktól is rá jövünk ennek igazságára. Részletesen tárgyalja ezen mű, hogy másként trágyázzuk az olyan szőlőt, mely humozus nitrogénben gazdag talajon nő. Fája igen dusan nő, erejét erre fordítja, míg a gyümölcs képzésilány marad. Phosphor trágyákkal kell ellensúlyoznunk ezen a mi céljaink szerint nem normális növést. Míg az olyan szőlőt, melynél a fanövés vézna, alig vannak levei, s látszik, hogy talaja nitrogén trágyákban szegény, a foszfor trágyán kívül, bőven kell adnunk nitrogén trágyát is.

Ebből önként levonhatjuk azon következtetést, hogy az aljban a nitrogénben gazdag talajon tulerősen növe szőlőt, másként kell trágyáznunk, mint a tetőn a szegény talajon növe. Amannál foszfortrágyával ellensúlyozni kell a tulságos fanövést, ennél segíteni kell nitrogén trágyával az elmaradt fanövés kipotlására.

A tetőn ezek szerint alig nélkülözhetjük az istálló trágyát, a melynek legtöbb alkatrésze a nitrogén. Azért is szükségünk van az istálló trágyára, mert a műtrágya alakjában adott nitrogén, könnyen lemosódik az aljba, míg az istálló trágya nem, emellett a fizikai hatását sem nélkülözhetjük. Az aljban az istálló trágyával csak rontunk a felesleges nitrogént még többel szaporítjuk.

Még egyszer ismételjük, hogy a trágyázás által igyekezzünk szőlőinket egyenlővé tenni a lehetőségig, hogy a nagy különbség az aljban és tetőn növe tőkék közt elenyésszék.

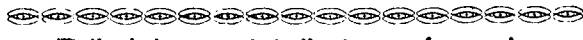

Kormányintézkedések.

Valamennyi vínczellériskola igazgatóságának és szőlőszeti borászati felügyelőinek. Franciaországban, miként erről (czimnek) a hírlapi közleményekből már tudomása van, a szőlőnek egy újabb veszedelmes betegsége — a Gommose bacillaire — lépett fel. Részemről megfitem minden intézkedést arra nézve, hogy szőlőmivelésünk e szőlőbetegségnek hazánkba behurcolásától megóvassék s a legnagyobb szigorral fogok örködni a

felett, hogy ez intézkedésemmek foganata is legyen. Hogy azonban e betegség esetleges felmerülésének lehető megakadályozása minél inkább biztosítottassék s e részben semmi jelenség figyelmemet ki ne kerülje, utasítom (a czimet), hogy örködjék a felett, hogy szőlővessző az ország (a szoros értelemben vett Magyarország) határain kívül eső területről be ne hozassék s ha nyomára jönne, vagy jelét látná annak, hogy valahová az ország határain kívül eső területről származó szőlővessző szállíttatik vagy rendeltetik meg, tegyen nekem azonnal jelentést, de keresse meg egyidejűleg az illető hatóságot (alispánt vagy törv. joggal felruházott város polgármesterét), hogy a behozatalt, továbbítást vagy kiszolgáltatást azonnal a legerélyesebben akadályozza meg. Utasítom továbbá a (czimet), hogy a kerületbe tartozó szőlőket folytonos és éber figyelemmel kísérje s ha netán oly tüneteket észlelne (pl a tőkéből való mézgafofolyás, a tőkék, hajtások és kacsok elcsenevészedése, a levelek elrongyolódása s idő előtti elhullása), a mely tünetek a Franciaországban fellépett Gommose bacillaire (bacillusos mézga) nevű új vagy más, a (czim) minden kétségen felül egész biztossággal fel nem ismert, vagy fel nem ismerhető szőlőbetegség jelenlétére engednének következtetni, gondosan csomagolandó beteg tőkerészek (vesszők, venyigék, levelek stb.) megvizsgálás végett való felterjesztése mellett azonnal tegyen ide jelentést, hogy a baj tovatérjedése ellen a kellő óvintézkedéseket ideje korán foganatba vehessem. Budapest, 1894 október 4-én. *Festetits, s. k.*

Valamennyi vármegye közönségének és törvényhatósági joggal felruházott város tanácsának Franciaországban miként erről (czimnek) a hírlapi közleményekből már tudomása van, a szőlőnek egy újabb veszedelmes betegsége, a Gommose bacillaire lépett fel. Részemről megfitem minden intézkedést arra nézve, hogy szőlőmivelésünk e szőlőbetegségnek hazánkba behurcolásától megóvassék s a legnagyobb szigorral fogok örködni a felett, hogy ezen intézkedéseimnek foganata is legyen. Felhívom ennél fogva a törvényhatóságot, hogy figyelemmel a hivatali elődömnök a szőlővessző-forgalom szabályozása iránt legutoljára 1892. évi 70.600 sz. a. kibocsátott körrendeletre s illetőleg ama korábbi rendeletekre, a melyek szerint külföldről származó szőlővesszők kütönleges engedélyem s e czélból kiállított különleges szállítási igazolványom nélkül nem hozhatók be az ország területére sem az ország területén át nem szállíthatók, szigoruan örködjék a felett, hogy szőlővessző se külföldről (ideértve Ausztriát is), se Horvát-Szlavonországokból a törvényhatóság területére be ne hozassék vagy át ne szállíttassék s ha nyomára jönne vagy jelét látná annak, hogy valahová az ország határain kívül eső területről származó szőlővessző szállíttatik vagy rendeltetik meg, a behozatalt, továbbítást vagy kiszolgáltatást azonnal ne csak a legerélyesebben akadályozza meg, hanem a szállítmányt kobozza s égettesse el s e mellett az 1883. XVII. t.-cz. 12. és 13 §§-ainak rendelkezéseire képest a megrendelő, továbbító (szállító) vagy átvéve ellen, elkövetett kihágás miatt az eljárást a legszigorubbán indítsa meg. Értetem végül a (czimet), hogy egyidejűleg valamennyi szakközegemet utasítottam, hogy ha nyomára jönne annak, hogy külföldről származó szőlővesszők az ország területére behozattak, az illetékes hatóságnak azonnal jelentést tegyenek s a hatósági eljárást a maguk részéről is támogassák. Az esetre, ha mindezek dacára megtörténnek az, hogy valaki a jelen rendeletben említett tilalmat megszegi, a fennebb megjelölt eljárás megindításával egyidejűleg tegyen ide is jelentést. Jelen rendeletem a legszélesebb alapon hatóságok s a közönség tudomására hozandó. Budapest, 1894. október 4-én. *Festetits, s. k.*

Rövid szakközlemények.

— A száritott sörtörkölyről igen elismerően szólnak a gazdák, kiknek alkalmuk volt ezt az új takarmányt hosszabb ideig etetni. Nagy előnye, hogy száraz helyen — zsákban is — hosszú ideig eltartható kellemes a frissen sült kenyéréhez hasonló szagának és szép világos barnássárga színének veszélyeztetése nélkül. Igen gazdag, könnyen emészthető fehérje-főle tápláló anyagokban

és ezért piaczi ára alapján olcsó takarmánynak mondható; például a németországi árakkal számítva: egy takarmányértékegység a rozsbán 3 krba, az árpában 3 5 krba, a zabban 3 75; a rozskorpában 2 25, a buzakorpában 2 5, a repczepogácsában 2 75, a lenmagpogácsában 2 5 krba kerül, a szárított sörtörkölyben pedig csak 2 2 krba. Valamennyi háziállatnak szivesen eszi, akár egyenagában, akár más takarmányokkal keverve, úgy szárazon, mint nedvesítve vagy akár ivósnak elkészítve. Kivált a fejős tehenek hálálják meg a szárított sörtörkölyt, melyekről tudjuk, hogy a nem szárított sörtörkölyt is legjobban értékesítik. Adhatjuk nekik szárazon vagy 10—12 órával előbb hidegvizel felkavarva vagy forróvizel leforrázva. Más takarmányok társaságában napi adagul 1—2 kilogrammot szoktak számítani és tapasztalás szerint már ennyinek is megvan a maga jó hatása a tejre: szaporodik, ize kitűnő lesz és főleg betegeknek, gyermekeknek igen jól tápláló eledel; a szárított sörtörkölytől a vaj is izesebb és tartósabb lesz. Ajánlható takarmány-összeállítás a következő: egy körül-belül 500 kg. nehéz fejős tehenek napjára adható réti széna 2 5 kg. répa 30 k., szalma-polyva 1 k., lenmagpogácsa 1 k., szárított sörtörköly 1 5 k., vagy réti széna 2 5 k., répaszelet, 2 5 k., szalma-polyva 4 k., lenmagpogácsa 1 k., szárított sörtörköly, 2 k.

— **Homoki luczerna.** Ezen növény sok silány agyagos talajú vidékre valószínűságon áldásnak mondható, különösen azon okból, mert a kedvezőtlen időjárás befolyásainak sokkal jobban ellenáll, mint a többi herefélék s azonkívül a homoki luczerna disztlését az altalaj minősége nem befolyásolja lényegesen. Ezen növény még a magasabb és zordabb vidéken is megterem, a hol a homoki luczerna nem diszlik többé és több márgás talajú homoki vidéken az egyedüli bőhozamu takarmánynövény. Homokos vidéken is, ha azok némileg nyirkosabb fekvésűek, fehér herével keverve igen szép hozamokat ad. Minthogy a homokos talaj természeténél fogva a fehér herére jóval kedvezőbb, ajánlatos a keverékbe keverékül $\frac{2}{3}$ rész fehér herét és $\frac{1}{3}$ rész homoki luczernát alkalmazni, míg az agyagosabb talajú inkább több luczernát és kevesebb herét vegyünk. A homoki luczernát sokféle fehér- és vörös herével is szokták vetni oly talajokon, a hol a vörös here magában nem ad megfelelő terméseket s azt tapasztalták, hogy ily módon több és jobb takarmány nyerhető, mint a mennyit a vörös here magában adna. A mi a trágyát illeti, minthogy a homoki luczerna a nitrogényűjtő növényekhez tartozik, bőven kell azt ellátni foszforsavval és kálival, mert ez esetben mutat csak bő termést. Ezenfelül mészen szükölködő talajokat meszezni vagy márgázni kell, a homokos talajokon ez esetben a válygos márga mutat kedvező hatást. A homoki luczernát mintegy három év múlva újból lehet ugyanazon talajon vetni, e tekintetben tehát nem oly kényes, mint a többi luczernafélék. Noha a homoki luczerna csak 1—2 évi növény, más fűfélékkel vetve azonban mégis évekig kitart, mert a mag nagyon egyenlőtlenül és részben igen korán érnek s így az elhalt növények ujonkeltekkel pótolhatók. A homoki luczernát takarmánynerés szempontjából csak ritka esetben vetik tisztán, mert más fűfélékkel keverve jelentékenyen nagyobb terméseket ad, még az esetre is, ha magnyerés céljából termesztjük, czélszerű azt erős szalmájú, gyorsan növő és gyors érésű fűfélékkel keverve vetni, mert magában könnyen megdül, nemcsak a learatást nehezíti, de a mag mennyiségének és minőségének is ártalmára van. Egy hektár területre tisztán vetve 32 kg homoki luczernamag elegendő, keverékben azonban gyorsnövésű és gyorsan érő olasz perjével keverve, 28 kg olasz perjemagot és 12 kg gondosan megtisztított homoki luczernamagot szoktak vetni.

— **Ártalmas-e a mérsékelt mozgás a hizlalásnál?** Általában el van terjedve azon nézet, hogy a hizlalás és a zsirlerakodás előmozdítása szempontjából a hizóállatok mozgása kerülendő. Hogyha azonban az állatok mozgása csak a szorításra és lefekvésére, a rágásra és kérődzésre szorítkozik, a légzés csak nagyon felületes lesz, a mely több zavarnak és betegségnek lehet okozója. Ez okból több jónevű állatorvos és gazda azon nézetben van, hogy az általános vélemény dacára a hizóállatnak is kell némi mozgást végeznie, mert ezáltal húsja jobb minőségű lesz. A zsirgomy-kép-

ződés elmarad, a zsir a helyett egyenletes és kis mértékben oszlik el az izomkötegek között, miáltal a hús izletesebb és puhább lesz, azaz olyan, a melyet az angolok márványosnak szoktak mondani. Természetes, hogy ezen mozgásnak van határa, a hizóókrök csak kisebb munkákra használtassanak az udvarban, mint trágyahordás, takarmányszállítás az udvar keretén belül stb. E tekintetben érdekes megfigyeléseket tettek hizósertésekkel, melyek szerint a napi rendes mozgás a súlygyarapodást nem csökkentette, ellenben a hús minőségét szemmel láthatólag javította. Kivánatos volna ez irányban tüzetes megfigyeléseket tenni és a gazda közönséget az eredményről értesíteni.

— **A burgonya eltartásának czélszerű módját írja le Maunselh következőleg:** Mintegy 1 60 m/ széles és 0 50 m/ mély vermet készítünk. A verem fenekén két párhuzamosan haladó, 15 c m. széles és ugyanily mély csatorna emelendő ki; hasonló mérettel bíró csatornák készíttetnek a hozsatorna folytatásaképpen a keskeny oldalakra függőlyesen. Ezen csatornák utján igen jó szellőztetés áll elő. A függőlyes légiáratokba deszkacsatornákat alkalmazunk, mely fedéllel látható el; a fenéken végig húzó csatornák pedig fadarabakkal hidalatnak át, melyre lehetőleg még fenyőgalyakat helyezünk. Az egész eljárás oly kevéssel nagyobbítja a közönséges vermek költségeit, hogy ez az előnyökkel számba sem jöhet. A mint a verem így elkészült, burgonyával megtölthető, és pedig akként, hogy 70—80 c/m magas orom keletkezzék. Ezután szalmával fedetvén, így hagyandó mintegy 8 napig, mikor is az oromig, mely nyitva marad, vékony földréteggel látjuk el 14 nap múltán teljesen befedjük; a légszatornák azonban nyitva maradnak. Csak késő ősszel alkalmazzuk a téli takarót, melyre még istállótrágyát terítünk. A fagy beálltával a légszatornák nyílásai is befednek és istállótrágyával letakarítanak, hogy a fagy be ne hatolhasson. Tavasz felé az enyhébb időjárás bekövetkeztével a légiáratot ismét megnyitjuk.

Vegyes közlemények.

— **Az ideai komlótermés.** Az ideai komlótermés nemcsak Magyarországon, hanem Ausztriában és annak tartományaiban is kielégítőnek mondható, sajnos azonban, hogy nálunk ezen termelési ág még nincs oly mértékben felkarolva, a mint az kívánatos volna. Pedig a komlótermelés nálunk Magyarországon éppen most volna felkarolandó, a mikorszülőinket a filoxera nagyrészen tönkre tette. Az elpusztított szőlőterületeket feltéve, hogy azok talaja elegendő mély talajjal bírnak, legczélszerűbb volna a komló termesztése által kihatásolni, annyival inkább, mert a komló talaj- és klimatikus viszonyok tekintetében ugyanoly igényt, mint a szőlő. Igaz ugyan, hogy a komlótermesztés nagyobb tőkebefektetést igényel, de viszont a ráfordított munkát és költséget bőven behozza és szép jövedelmet hajt. Hogy Magyarország még mily kevés komlót termel, kiteszik az alábbi statisztikai adatokból: Az ez évben Magyarországon a terméseredmény — megbízható becslések szerint — mintegy 10,000 métermázsa, Ausztriában Saaz csehországi város kerületében 70,000 métermázsa, Auscha környékén pedig 75,000 métermázsa komló termelt. Galiciában a termés eredménye 12,000 métermázsa, Stájerországban 10 12,000 métermázsa, Felső-Ausztriában 9000 métermázsa és Morvaországban körülbelül ugyanennyi. A monarchia összes termése 188,000 métermázsa. Miután a fogyasztás a közös vámterület határain belül évenként 140,000 métermázsa, ez idén előreláthatólag 48—50,000 métermázsa komló jut kivételre. Ennek értéke jóval fölülmúlja a 100 millió forintot. Ezen adatok szemmel láthatólag bizonyítják, hogy más kisebb országok mily nagy jövedelmet biztosítanak ezáltal maguknak. Ohajtandó volna, hogy Magyarország birtokosai főleg filoxera által elpusztított területek tulajdonosai lehetőleg felkarolják ezen kereskedelmi növény termesztését.

— **Felirat a dézsmakárpotlás kiszolgáltatása ügyében.** Lapunk múlt számában megemlékeztünk, hogy az „Erdélyi Gazdasági Egylet” igaz-

gató választmánya e hó 3-án ülést tartott a dézsmakárpotlás kiszolgáltatására vonatkozó törvényjavaslat tárgyában. Ezen ülésből egy felirat intéztetett a Miniszterelnökhez és a többi érdekelt miniszterekhez. Mivel ezen törvényjavaslatban tervezett kártalanítás sérelmes az erdélyi volt földesurakra nézve annak módosítása kéretik a feliratban kifejtett elvek szerink. Olvasóink ezen felirat szövegét egész terjedelmében veszik lapunk máj számához mellékelve.

— **Baromfi-kiállítás Pozsonyban.** Az orsz. baromfi tenyésztési egyesület igazgatósága Szalavszky főispánnal megállapodott, hogy a földművelési ministerium támogatásával október 25—29-én fajbaromfi kiállítást s vásárt rendeznek. Valószínűleg a város e czélra külön helyiséget fog építtetni.

— **Az italméresi jövedék reformja iránt,** széleskörű munkálatok folynak a pénzügyminiszteriumban. A miniszter az összes, az italméresi jövedékre vonatkozó törvényeket és szabályokat egy törvényben szándékozik egyesíteni és megfelelően módosítani, úgy, hogy az a kincstár és az érdekeltek időközben telmerült óhajainak megfelelően elegendő legyen. A mi a részleteket illeti, a pénzügyminiszter, a gyakorlat követelményeire támaszkodva, főleg az italméresi engedélyek kiszolgáltatása körüli egész eljárást s az italméresi illeték mostani rendszerét szándékozik szabályozni úgy, hogy az a felekre nézve kedvezőbb legyen. Az engedélyeket illetőleg a tervezett reformmunkálat teijjes szabattossággal meg fogja állapítani a nagyban való elárusításnak, a kimerésnek és a kis mértékben való elárusításnak fogalmát, a mi által a most uralkodó fogalomzavar eloszlatni fog. Ugyancsak az engedélyeket illetőleg kimerítő meghatározása czéloztatik annak, hogy kik és mire kaphatnak engedélyt s az kiktől s mely esetekben vonható el, milyenek kell lennie az üzlethelyiségnek, minő sorrend követendő az engedélyek kiszolgáltatásánál, stb. Az italméresi illetékek tekintetében az a változás van tervezve, hogy a mostaninál több csoport és több osztály létesíttetik. Ez által meg fog szünni az az anomália, hogy az igen csekély forgalommal bíró italmérések aránylag igen magas, a nagy, jelentékeny forgalommal bíró vendéglősök pedig aránylag igen csekély italméresi illetéket fizessenek. A szesz-italmérési adót a pénzügyminiszter teljesen eltörölni szándékozik, úgy azonban, hogy a helyett a szesztermelésnél a termelési adóval együttesen minden hektoliterfok után 15 kr szeszadóptólék szedetnék, vagyis a mai szeszitalmérési adó a tulajdonképpeni szeszadóval egyesíttetnék.

— **Vámkonfliktus Franciaországgal.** A kamara szünetelése folytán Turrel most hírlapi uton igyekszik propagandát alkotni azon ismert indítványának, hogy az osztrák-magyar monarchia arra kényszerítendő, hogy az olasz boroknak megadott vámkedvezmény a francia borokra is terjeszse ki. „Ha — ugymond — Ausztria-Magyarország az üzleti összeköttetéseket a nagy politika álláspontjából kiindulva létesíti s az olasz királyságot, mint a hármasszövetség egyik tagját, a mi hátrányunkra közgazdasági előnyökben részesíti, e törekvéssel ellentőrekvésekkel kell megtorolnunk”. Turrel még nem fejtette ki az iránti tervét, hogy miként kívánja Ausztria-Magyarország biztosan bekövetkező tagadó nyilatkozatát megtorolni, vagyis, hogy a megtorlás az összes osztrák-magyar származású áruk vámjának felemelésére vagy csak egyes cikkek importjának korlátozására fog-e szorítkozni, csupán annyit tudunk, hogy Turrel főleg a hordó-dongát szemelte ki a megtorlás eszközeül s ennek mai vámját, a mely 10,000 kg kánt 75 frank, nem kevesebb, mint 1000 frankra szándékozik felemelni. Hogy a többség minő állást fog elfoglalni Turrel indítványával szemben, az ma még bizonytalan, ha a közvéleményt tekinti irányadónak, akkor mellőznie kell a kérdéses indítványt, csakhogy úgy látszik, hogy a többség jól érzi magát a védvámok sánczai között s nem sokat törődik a kereskedők és iparosok kárhozatásával, amyi azonban már most is bizonyos, hogy hordódonga-vámnak Turrel által javasolt emelése nem válik törvénytű, mert ezen kihívó eljárást a francia kormány politikai eszélyessége okvetlenül elhárítja. Ha mégis valaminek törén i kell, a hordódongára a tarif general szerinti vám fog kivettetni, a mely waggononként 125 frank

— **A magyar bor diadala.** Dr. Szabó Gyula, kinek nevéhez a hegyaljai bornak már annyi diadala fűződik, legújában ismét szaporította e téren szerzett babérjait. Az általa kiállított asszurokat ugyanis — mint egy hivatalos értesítés jelenti — az antwerpeni világ-kiállításon a „Grand Prix“-vel tüntették ki. A „Grand Prix“ a kiállítás legnagyobb díja s minden kiállítási szakban csak egy ily magas díj létezik. Midőne kintünő borásznak a jury e rendkívüli méltatásához őszintén gratulálunk, ezt hazafüi büszkeséggel tesszük, mert a „nagy díj“ ezuttal azt is jelenti, hogy a hegyaljai asszurokat a bíráló-bizottság a föld legjobb borának ismerte el. Megemlítjük egyszersmind, hogy dr. Szabó Gyula kiállított borait a belga király pinczéje részére megvásárolták.

— **Kerestetik 30 négyes ökor fogathoz** szükséges 120 drh. fiatal jármos ökor. Az ökröknek erős, csontos, jól fejlődött, egészséges és külsőleg is hibátlan állatoknak kell lenni. Ajánlatok — az állatok életkorának és árának jelzésével — lapunk kiadó hivatalához intézendők.

— **Eladó: 280 drb. angol fésüs anyabirka** páronként 12 frtért; 100 drb. válogatott idei bárány páronként 6 frtért és 6 drb. rambauillette kos darabonként 40 frtért. Mind igen szép állatok. Hol? Megmondja lapunk kiadóhivatala.

— **Gazdák mindazt a mire gazdaságukban** magvak és műtárgyakból szükségük van, a legmegbízhatóbb, legjobb minőségben és legutányosabban Mauthner Ödön budapesti magkereskedéséből szerzik be, mely idevonatkozó árjegyzékét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi. Minden rendelés még beérkezte napján elintéztetik.

Piaczi értesítő.

Budapesti áru- és értéktőzsde. Gabonátőzsde.

A külföldi piacokon az árak valamivel emelkedtek, az irányzat ottan kedvezőbb volt, mely hatás a mi tőzsdénken is mutatkozott és bár nagyobb áralakulások és emelkedések nem fordultak elő, mindazonáltal az üzletmenet kedvezőbb és élénkebb volt mint a múlt héten, kiváltképp buzában történt nagyobb forgalom.

Malmaink is e héten kedvezőbb és komolyabb vételkedvet tanúsítottak és külföldre is történtek némi vételek, bár a külföldi kereskedők még a gazdáink által követelt árakat mindig magasnak találják.

Hivatalos effektív-árak:

	frtól.	frtig.
Buza	6.25	6.45
Rozs	5.15	5.30
Árpa takarmány	5.70	6.10
„ égetni való	6.35	7.10
„ sörfőzdei	7.30	8.40
Zab	5.75	6.10
Tengeri	6.00	6.20
Káposzta repeze	9.40	9.75

Határidőüzet.

Nagyobb fedezések történtek e héten és főleg tavaszi zabban.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Vöröslóhere. A főkereslet továbbá is nagy szemű mag felé irányul és míg a jelenlegi szükséglet ebből fedezhető, az apróbb szeműnek csak itt-ott akad ve-

vője. Luczerna. Az élénk kínálat néhány tétel eladását eredményezte, mindazonáltal az árak inkább visszamenő irányzatot követnek. Tavaszi búkkönynek jó forgalma van.

Jegyzések 100 kilonként Budapesten:

Luczerna	46—50	frt.
Lóhere bánati	58—60	„
Lóhere tiszavidéki	64—68	„
Lóhere erdélyi	66—70	„
Őszi borsó	9—10	„
Tavaszi búkköny	6½—7	„
Baltaczim	10½—11½	„
Biborhere	25—	„

Kolozsvár, 1894. Október 11-ről. Tiszta buza 5 frt 20 kr. 6 frt — kr. Rozs 4 frt 60 kr. 4 frt 80 kr. Törökbuza 4 frt 50 kr. 4 frt 60 kr. Zab 4 frt 50 kr. 4 frt 80 kr. Széna 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. (Métermázsánként.) Fa kemény nem usztatott 3 frt. (Köbméter.) Faggyugyertya öntött 44 kr. Marhahús 46 kr. Konyhaliszt 6 kr. Rizs 20 kr. Gyöngykása 20 kr. Borsó 18 kr. Lencse 18 kr. Paszuly 8 kr. (Kilogrammonként.) Burgonya 3 frt. (Hektoliter) Savanyu káposzta 5 kr. Savanyu répa 10 kr. (Kl.) Kósó 9 kr. Disznósir 64 kr. Bors 1 frt — kr. Hagyma 10 kr. Fokhagyma 20 kr. (Kilogramm.)

Kimutatás.

Debreczen sz. kir. városban az 1894. év október hó 2-án tartott marhavásárról.

Ló felhajtattott 250 darab, eladatott 120 darab. — Marha felhajtattott 500 drb, eladatott 210 darab. — Sertés felhajtattott 2750 drb, eladatott 1000 drb.

Központi állatvásár.

Bécs. (Szt. Marx) 1894 október 9-én. (Papp György és Vincze tudósítása.)

Szarvasmarhavásár, október 8-án. A mai vágómarhavásárra felhajtattott: 2877 drb. magyar, 1362 drb. német, 472 drb. galicziai, összesen 4711 drb. szarvasmarha, melyből 1869 drb. hizott, 1214 drb. legelő- és 1628 drb. sovány állat volt, ezek közül pedig: 3297 ökor, 553 tehén, 442 bika és 419 bivaly.

Jegyzetett métermázsánként, élő-súlyban, százalék levonás nélkül:

I. minőségű magyar hizóökor	42—44	forintig.
II. „ „ „ „	39—41	„
III. „ „ „ „	36—38	„
I. „ galicziai „	39—42	„
II. „ „ „ „	37—38	„
III. „ „ „ „	32—36	„
I. „ német „	43—45	„
II. „ „ „ „	40—42	„
III. „ „ „ „	36—39	„

Bikák 29—37 frt. Tehenek 25—34 frt. Bivalyok 18—25 frt. Legelő állat 23—33 frt. Sovány állat 16—25 frtig

Üzletirányzat: Igen élénk kereslet és gyors lebonyolítás mellett, a helyi szükségletet eléggé nem fedező, csekély felhajtás következtében, az árak métermázsánként 1 frttal ismételtelen emelkedtek.

Juhvásár, október 4-én: felhajtattott, 12,044 darab birka, és jegyzetett: kiviteli juh 17—22 frt. kiverési juh 7—15 frton páronként.

Sertésvásár, október 9-én. Felhajtattott, 10,763 drb sertés. Jegyzetett: Első minőségű 35—36 kron, hőzép-fajta és öreg 33—34 kron, könnyű 30—32 kron, és fiatal sertés 32—42 kron, kilonként élősúly szerint, kivéve a fogyasztási adót — Az üzlet igen lanyhán folyt le.

Sertésvásári jelentés. Budapest-Kőbánya, 1894. Okt 5-én. Az üzlet csendes volt.

Heti átlagárak: magyar válogatott áru 320—380 kg. nehéz 42—42½ kr. 280—300 kg. nehéz 43—43½ kr. Öreg 300 kg. tuli 40—40½ kr. Vidéki sertés 40—47 kr. Szerb 40—43 kr. Román — kr. tiszta klgk,

páronként 45 klg ételsúly levonás és 4% engedmény szokásos.

Eléség árak: Tengeri frt 6.50 Arpa frt 6.40 Kőbányán átvéve.

Erdélyi piaci árak.

(Árak krajczárookban.)

A piaci cikkek	Mérték	Szász-Selbes	Csikszereda	Deés	Dicső-Szent-Márton	Erzsébet-város	Fogarás	Brassó
Tiszta buza	mm	600	781	650	500	585	770	590
Elegy buza	„	500	700	630	450	520	700	360
Rozs	„	380	555	510	400	450	400	340
Árpa	„	—	541	—	550	—	—	370
Zab	„	300	625	500	600	250	666	270
Törökbuza	„	450	625	640	400	520	475	360
Széna	„	250	250	680	125	250	200	290
Alomszalma	„	120	100	300	60	180	150	120
Tűzifa	km	300	190	240	200	220	280	300
Marhahús	kg.	44	36	32	40	44	44	48
Okt		30	17	9	3	10	13	15

Felelős szerkesztő és kiadó:

Szenterzsébeti Szakáts Péter.

Segéd szerkesztő: Nagy Kálmán.

HIRDETÉSEK.

30 év óta udv. istállóban, valamint katonai és polgári nagyobb istállóban is, használatban, nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítőszül; továbbá fizamodások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.

Kwizda-féle Restitutionsfluid
mosóvíz lovaknak. Egy palackkal 1 fr 40 kr. o. é.

Kapható Ausztr.-Magyarország gyógyszerteráiraiban és drogistáinál.
Fő letét: **Kwizda Ferencz János**
osztrák cs. és kir. és román kir. udv. szállító ker. gyógyszer. Korneuburgban, 221 (13—15) Bécs mellett.

Tessék a fönnebbi védjegyekre ügyelni, s a vételnél határozottan kifejezni:
Kwizda-féle Restitutionsfluid.

Eladó 7 drb.
2¼ éves tenyész-bika
249. (21—x.) (magyar fajta)
Solymosy László
teremei birtokán.
u. p. Nagy-Teremi
Kis-Küküllő megye.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

A szövetkezet célja: I. Oleső közvetítés gazdas. felszerelési és fogyasztási cikkek beszerzésénél. II. Mezei gazd. termények legelőnyösebb értékesítése. III. Hitelnyújtás a tagok részére.

<p>Üzleti berendezés. Sürgőnyezim: Mezőgazdák, Budapest. Hiv. óra ½9—1-ig és 2—5-ig. Áruraktár czime: M. Á. V. nyugoti pályaudvarán lévő közraktári vállalat XX. számú raktár. Bizomány-osztály. Hadseregellátás. Gabonaeladás.</p>	<p>Erőtakarmányok vétele. Fedezeti tőzsdei kötések. Áru-osztály. Összes gazdasági cikkek a legkiválóbb minőségben. Építkezési anyagok. Gazdasági vasneműek. Gyapju és hizott marha bizományi értékesítése.</p>	<p>Vetőmag-osztály. Mindennemű vetőmagvak megvétele és eladása. Eredeti külföldi magvak. Híremagvak bérrostálva. Gazdasági gép osztály. M. k. államvas. gépgyára mezőgazdasági gépeinek szövetkezeti képviselősege. Adriance Platt & Co. new-yorki</p>	<p>kaszáló, marokrakó és kéveköto gépeinek kizárólagos képviselőse. V. Vermorel-féle Eclair-permetező kizárólagos képviselőse. Csonka Bánki-féle petroleum-mórtorok mezőgazdasági képviselőse. Mindennemű kipróbált solid kivitelű gazdas. gép jutányos beszerzése. Gazdasági géptelepék, malmok, takarmányos és tejes kamarák berendezése.</p>
---	--	---	--

A szövetkezet alapszabályait és hetenkint egyszer megjelenő „Üzleti Értesítőjét“ kivanatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi. 296. (1—13)

Szőlő-trágya.

Rét-trágya.

A magas kormány kezdeményezése folytán 3,000,000 frt alaptőkével alapított

Hungária műtrágya-, kénsav- és vegyi ipar részvénytársaság

BUDAPESTEN

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kitünő minőségű műtrágyáit;

u. m. **Szőlő-trágyát, Rét-trágyát, Here-műtrágyát,**

csontliszt-, spodium-, ammoniak és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet, chilisalétromot, kénsavas kélit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender- stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltnék. — Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: **Külső-soroksári-út,** régi lóversenytér, vagy **Kiss Ernő** vaskereskedő **Kolozsvárt,** a ki az erdélyi részekre **egyedüli** és **kizárólagos** nagy raktárt tart; honnan a műtrágya anyagok közvetlenül és **jutányos** áron beszerezhetők — szavatolt belérték mellett — bármily mennyiségben.

Gyárak: **Budapest** és **Zsolnán.**

Posta és távirdahivatal Budapest kénsavgyár.

201. (41-x)

Raktár TAUFFER FERENCZ utóda ezégnél

KOLOZSVÁRT

Az első szegedi cs. és kir. szabadalmazott

Műtrágyagyár Részvénytársaság

ajánlja a nagy érd. gazda közönség figyelmébe saját gyártmányu és szavatolt növényi-tápanyag tartalmu

phosphor
nitrogén
kali

műtrágyáit

nemkülönböztetve szabadalmát képező

k ü l ö n l e g e s s é g e i t
mindennemű gazdasági növényekre.

A gazdaközönség kényelmére gyártmányainkból állandó nagy raktárt tart
TAUFFER FERENCZ utóda magkereskedő cég KOLOZSVÁRT.

Árjegyzéket és a műtrágyák alkalmazására vonatkozó vezérfontalat bárkinek készséggel küld.

117 (41-x)

az igazgatóság.

Legbiztosabb óvoszer a Kolera, hagymáz és egyéb fertőző betegségek ellen!!!

Tökéletes fertőtlenítés! Teljesen szagtalan!

Önműködő tözegszóró-closettek.

Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobai árnyékszék mindenféle tetszetős alakban. Árnyékszék-berendezések, kórházak, laktanyák, iskolák, ipar-vállalatok, szállodák stb. részére.

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor! Tözege-alom! Mindennemű tözeggyártmány nagy raktára.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése. Várostervezési és elfuvarozási vállalatok szervezése.

Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetéssel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál AZ IGAZGATÓSÁG

Az orsz. közegészségügyi tanács által (3-6) többszörösen ajánlva! 288

Magyar tözeg- és műtrágya-ipar részvénytársaság. (Hársházán).
Igazgatóság: Budapest, IV. Városház-tér. 9.

Tisztán kölesönös. Részvényesei nincsenek.

Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb

PÉNZINTÉZET
a világon.

Biztosítéki alapja

907 millió frank.

„The Mutual“

new-yorki életbiztosító társaság.

Alapított 1843

Biztosít emberéletet

legkülönbözőbb és legelőnyösebb módokat szerint.

Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál az

Erdélyi aligazgatóság
Kolozsvárt, Belhid-u. 16. sz. alatt.

261 (16-x)

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE.

BUDAPEST, ALKOTMÁNY ÚTCZA 31. SZÁM.

Lóhere, luczerna és egyáltalán gazdasági magvakat
legmagasabb áron vásárolunk.

MŰTRÁGYÁK-, ERŐTAKARMÁNYOK-
Gazdasági gépek.

Szíves figyelmébe ajánljuk a t. cz. gazdaközönségnek üzleti heti értesítőket, melyet kívánatra bárkinek megküldjük.

201. (5-x)

VETŐMAG.

Tiszavidéki eredetű

rendkívül korán érő **BUZA**,

métermázsánsként

8 frtért.

ŐSZIBORSÓ métermázsánsként

10 forintért.

K a p h a t ó:

Gróf TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában,

u. p. Koczka.

A buza ALVINCZEN, a borsó SZÁSZ-
RÉGENBEN feladva értendő a vétel-
árnak fenti ezimre való beérkezte
után, zsákok ingyen.

265. (1-2)

Magyar királyi

281. (5-12.)

államvasutak gépgyára.

Gőzeséplő-garnitúrák,

malom és egyéb ipari czélokra alkalmas

hengerkazános-lokomobilok,

szalmakazaló-gépek,

gőzkukoriczamorzsolók, Stibor-kőrfűrészek

mindig csak

a magy. kir. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA vezérigénységénél. Budapest, VIII., József-körut 41. sz. a. rendelendők meg.

Figyelmeztetés!!

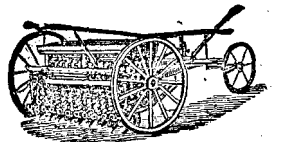
Óva intünk azon visszaélesek elől, melyek a m. kir. államvasutak gépgyára kitűnő hírnevével, általunk nem ismert számtalan utazó ügynök részéről elkövetetnek, olyformán, hogy a gazdaközönség jóhiszeműségét kihasználva, a mi közlegeinként mutatják be magukat, magyar állami gépet ajánlanak és azután más, szintén magyar elnevezésű gyártmányt szállítanak. — Midőn tehát e részben a legnagyobb óvatosságot ajánljuk, tisztelettel kérjük a n. é. gazdaközönséget, hogy csakis azon egyéneket ismerje el a mi közlegeink gyanánt, a kik közjegyzőileg hitelesített meghatalmazásunkat felmutatni tudják.

Tisztelettel

A m. k. államvasutak gépgyárának vezérigénysége.

Legújabb szerkezetű sorvetőgépeket, úgy sít
valamint hegyes talajhoz, továbbá egyetemes
ekéket rendkívül mérsékelt áron szállít:

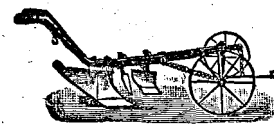

UMRATH és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyára, **BUDAPEST**, Váci-körut 10 szám.

Kitűnő lóherfejtőgépeinkre

különösen felhívjuk a t. gazdak figyelmét.

Érdeklődőknek felvilágosítás-
sal és erdélyi referentiákkal

289 (5-10) szívesen szolgálunk.

Árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről kívánatra ingyen és bérmentve.

Főraktár Budapest, 1894. augusztus 1-sőtől saját házban

244. (25-36)

VI., Váci-körut 57/a. sz.

Alakult 1856.

KÜHN E.

Alakult 1856.

g a z d a s á g i g é p g y á r a M o s o n b a n

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében feiülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított áron.

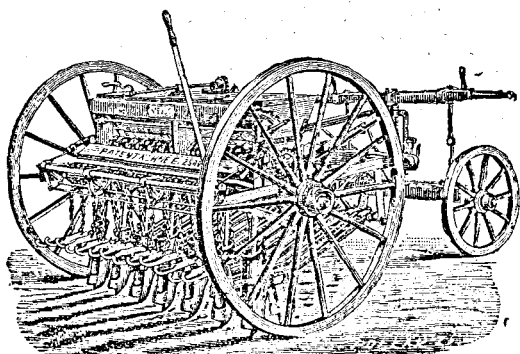
Hegyes hullámos területre „MOSONIDRILL” legjobb, legegyszerűbb sorvető.

Sack-féle ekék, két és több vasu ekék. Laake-féle szántó földboronák 12-féle nagyság-

ban, Laacke-féle kedvelt rétboronák. Rosták, konkolyozók, kitűnő szelelő magtárrosta,

(33 frt) meglepő munkaképesség Ventzky-féle füllesztők, szecska és répvágók stb. stb.

Árjegyzékek bérmentve.

Főraktár Budapest, 1894. augusztus 1-től (saját ház) VI., Váci-körut 57/a.

EGERESI műtrágya-gyár

KRAMMER J.

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, trágyafősz, chilisalétrom és egyéb különleges műtrágya-

termékeit. Talajvizsgálatok díjmentesen eszközöltetnek — Részletes árjegyzékkel szolgál a gyár központi irodája

Budapest, V., Dorottya-utca 9. szám.

202. (41-52)